

Cronfa Gymdeithasol Ewrop Dwyrain Cymru: Adroddiad Gweithredu Blynyddol 2015

Crynodeb i Ddinasyddion

Trosolwg

Mae Cymru yn elwa ar oddeutu €2.4 biliwn o gyllid yr UE o dan bedair Rhaglen y Cronfeydd Strwythurol ar gyfer y cyfnod 2014-2020, gan gynnwys oddeutu €200 miliwn o dan Raglen Cronfa Gymdeithasol Ewrop Dwyrain Cymru¹. Bydd y Rhaglenni hyn yn galluogi i dwf economaidd ddigwydd drwy hyrwyddo lefelau uchel o gyflogaeth gynaliadwy a datblygu gweithlu medrus ac ymatebol yng Nghymru yn awr ac ar gyfer y dyfodol.

Dyma'r Adroddiad Gweithredu Cyntaf ar gyfer Rhaglen Cronfa Gymdeithasol Ewrop Dwyrain Cymru ac mae'n ymdrin â'r blynyddoedd adrodd 2014 a 2015. Yn 2014, canolbwyntiwyd yn bennaf ar gynllunio a chyd-drafod y Rhaglenni Gweithredu newydd â'r Comisiwn Ewropeaidd, a phenderfynwyd ar drefniadau gweithredu yn ystod y flwyddyn honno hefyd. Cymeradwywyd Rhaglen Cronfa Gymdeithasol Ewrop Dwyrain Cymru ar 04 Rhagfyr 2014.

Prif gyflawniadau yn ystod y blynyddoedd adrodd 2014/2015

- Erbyn diwedd 2015, mae €55 miliwn o Grant yr UE wedi ei ymrwymo i 12 o weithrediadau sydd, ynghyd â chyllid cyfatebol, yn cynrychioli buddsoddiad o €312 miliwn.
- Sefydlwyd Pwyllgor Monitro'r Rhaglen yn ffurfiol ar 05 Rhagfyr 2014 a chyfarfu bedair gwaith yn ystod 2015. Mae gan y Pwyllgor drosolwg strategol o'r holl Gronfeydd Strwythurol a Buddsoddi Ewropeaidd yng Nghymru.
- Yn 2015 cytunodd Pwyllgor Monitro'r Rhaglen yn ffurfiol ar y canlynol ar gyfer Rhaglenni'r Gronfa Strwythurol:
 - y meini prawf o ran asesu a dethol gweithrediadau;
 - strategaeth Fonitor a Gwerthuso
 - cynllun Cyfathrebu

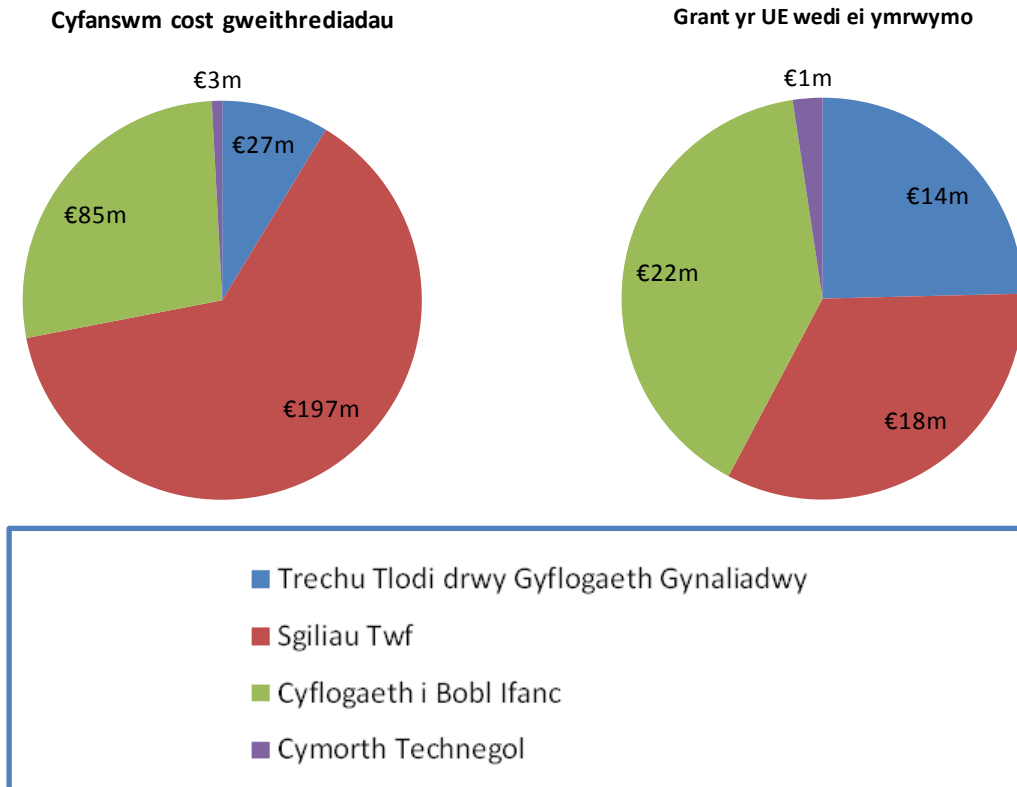
Mae'r dogfennau hyn a chofnodion Pwyllgor Monitro'r Rhaglen ar gael ar y tudalennau hynny ar wefan Llywodraeth Cymru sy'n ymwneud â Chronfeydd Ewropeaidd.

- Mae systemau wedi eu rhoi ar waith i reoli'r Rhaglen ac mae cyfres o ganllawiau wedi ei llunio a'i chyhoeddi ar gyfer sefydliadau sy'n dymuno gwneud cais am gyllid.

¹ Ffigurau ar gyfer dyraniadau Grant yr UE

Cynnydd ariannol

Mae'r siartiau canlynol yn dangos maint yr ymrwymiad (cyfanswm a Grant yr UE) wedi ei ddadansoddi fesul echel Blaenoriaeth:

Gweithrediadau a gymeradwywyd hyd at ddiwedd 2015

Isod mae disgrifiad o'r gweithrediadau a gymeradwywyd o dan bob Blaenoriaeth rhaglen. Mae astudiaethau achos o weithrediadau cymeradwy ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru www.gov.wales/eu-funding

Blaenoriaeth 1 – Trechu Tlodi drwy Gyflogaeth Gynaliadwy

Cymeradwywyd pedwar gweithrediad o dan yr echel Flaenoriaeth hon. Caiff gweithrediad y flaenoriaeth ei datblygu yn seiliedig ar bortffolio cymysg o weithrediadau sy'n canolbwyntio ar ardaloedd a grwpiau gwahanol, ac mae'n cynnwys gweithrediadau cenedlaethol sy'n berthnasol i Gymru gyfan megis mentrau cymeradwy Cymunedau dros Waith Llywodraeth Cymru a'r cynlluniau Cynhwysiant Gweithredol y mae Cyngor Gweithredol Gwirfoddol Cymru yn eu harwain. Caiff y gweithrediadau hyn eu hategu gan y cynllun *Rhieni, Gofal Plant a Chyflogaeth* y mae Llywodraeth Cymru'n ei arwain ac a fydd yn targedu rhieni economaidd anweithgar

nad ydynt yn byw yn ardaloedd Cymunedau yn Gyntaf lle mai gofal plant yw eu prif rwystr rhag cael gwaith cynaliadwy.

Mae arwyddion cynnar yn dangos y gall fod bwch yn datblygu o dan Raglen y Flaenoriaeth hon. Mae'n debyg mai'r ysgogiad y tu ôl i hyn yw'r cyfraddau ymyrryd is posibl a'r gwerthoedd sylweddol uwch sydd ar gael yn y portffolio, o'i gymharu â'r ymyraethau tebyg o dan Raglen Cronfa Gymdeithasol Ewrop Gorllewin Cymru a'r Cymoedd. Mae bwch neilltuol yn datblygu yn y de-ddwyrain gydag ychydig iawn o ddiddordeb yn y ddarpariaeth yn ystod y cyfnod. Bydd Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru yn rhoi sylw manwl i hyn yn ystod 2016.

Blaenoriaeth 2 – Sgiliau Twf

Cymeradwywyd pedwar gweithrediad o dan yr echel Flaenoriaeth hon. Caiff y portffolio o weithrediadau ar gyfer dau Amcan Penodol cyntaf y Flaenoriaeth (datblygu sgiliau lefel is a chanolraddol / uwch) eu gweithredu yn seiliedig ar gynlluniau *Prentisiaeth* cymeradwy Llywodraeth Cymru. Mae'r cynlluniau hyn yn rhoi pwyslais penodol ar bobl 16-24 oed a phrentisiaethau uwch, gan ymateb i'r cyfleoedd sy'n codi yn yr economi ac anghenion busnesau. Eir ati ochr yn ochr â'r Gweithrediadau hyn i ddarparu sgiliau hanfodol, technegol ac sy'n benodol i swyddi, dan arweiniad y sector Addysg Bellach gan amlaf. Mae nifer o'r Gweithrediadau hyn yn y cam 'Cynllunio Busnes.' Mae rhai cynigion arbennig sy'n ymwneud â sectorau neu grwpiau targed mwy penodol wedi eu cyflwyno hefyd, gan gynnwys y cynllun cymeradwy i hyfforddi graddedigion yn y sector gwasanaethau ariannol. Mae hyn yn ymateb i'r cyfleoedd ar gyfer twf economaidd a swyddi o safon a gynigir gan y sector hwnnw.

O dan y trydydd Amcan Penodol (gwella sefyllfa menywod yn y gweithlu) cymeradwywyd y gweithrediad *Cenedl Hyblyg 2* dan arweiniad Chwarae Teg. Bydd y gweithrediad hwn yn cynnig gwasanaeth mentora a chefnogaeth sgiliau i fenywod sy'n gweithio, gan ganolbwyntio ar fenywod mewn sectorau twf lle maen nhw wedi eu tangynrychioli yn y gweithlu ac mewn uwch swyddi rheoli. Bydd hefyd yn gweithio gyda chyflogwyr i hyrwyddo amrywiaeth a mynd i'r afael ag anfantais ar sail rhyw yn y gweithlu.

Blaenoriaeth 3 – Cyflogaeth a Chyflawniad Pobl Ifanc

Cymeradwywyd tri gweithrediad o dan yr echel Flaenoriaeth hon. O dan Amcan Penodol cyntaf y Flaenoriaeth, mae gweithrediadau *Twf Swyddi Cymru a Hyfforddeiaethau* Llywodraeth Cymru ar waith. Mae *Twf Swyddi Cymru* yn canolbwyntio ar gefnogi pobl ifanc ddi-waith 16-24 oed sy'n barod i weithio fel arall, i gael swydd ar ôl gadael addysg orfodol. Mae'r cynllun *Hyfforddeiaethau* yn canolbwyntio ar gefnogi pobl ifanc 16-18 oed sydd wedi gadael addysg orfodol nad ydynt wedi penderfynu ar ba lwybrau dysgu ôl-16 i'w dilyn a/neu nad oes ganddynt y sgiliau na'r galluoedd i gael swydd. Roedd cynigion eraill hefyd yn cael eu datblygu yn ystod 2015, gan gynnwys gweithrediadau Llywodraeth Cymru sy'n cwmpasu'r

rhaglen gyfan a gweithrediadau rhanbarthol cydweithredol dan arweiniad Awdurdodau Lleol Cymru.

Roedd nifer o Weithrediadau yn cael eu datblygu o dan ail Amcan Penodol y Flaenoriaeth yn 2015. Caiff darpariaeth Cymru gyfan ei datblygu drwy gyfrwng portffolio o gynlluniau rhanbarthol y mae'r Awdurdodau Lleol yn eu harwain, sy'n targedu pobl ifanc 11-19 oed sydd fwyaf tebygol o fod yn unigolion nad ydynt mewn addysg, gwaith na hyfforddiant. Y bwriad yw ail-ennyn eu diddordeb mewn addysg a lleihau'r perygl o fod yn unigolion nad ydynt mewn addysg, gwaith na hyfforddiant. Caiff hyn ei ategu gan weithgareddau llai o faint a mwy penodol i gefnogi'r bobl ifanc hynny rhwng 19 a 24 oed yn y sector Addysg Uwch ac Addysg Bellach sydd fwyaf tebygol o fod yn unigolion nad ydynt mewn addysg, gwaith na hyfforddiant.

Echel 4 – Cymorth Technegol

Cymeradwywyd un cynllun o dan yr echel Flaenoriaeth hon. Mae nifer o gynlluniau yn y cam 'Cynllunio Busnes', ac mae sawl un hefyd yn y cam 'Cyn-gynllunio'. Mae disgwyl y caiff llawer o'r rhain eu cymeradwyo erbyn diwedd yr haf 2016. Mae buddsoddiadau'n cynnwys y gweithrediad cymeradwy sy'n ymwneud â chostau referniw ar gyfer cynlluniau cymorth Cyrff Cyfryngol o dan reolaeth Llywodraeth Cymru a Chyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru. Mae buddsoddiadau cynlluniedig hefyd yn cynnwys cyfres o bedwar cynllun Ymgysylltu Rhanbarthol yng Nghymru.